

Valsts izglītības satura centrs

**Metodiski ieteikumi interešu mazo
vokālās mūzikas kolektīvu izglītības
programmas veidošanai un
īstenošanai**

2016

I. Programmas aktualitāte

Mazo vokālās mūzikas kolektīvu interešu izglītības programma attiecināma uz kultūrizglītības jomu un ir saistīta ar bērnu un jauniešu muzikālās izglītības mērķiem un uzdevumiem.

Programmu raksturo noteikts estētiskās un tikumiskās audzināšanas raksturs, tā veicina bērnu un jauniešu iesaistīšanos mūzikas kultūras mantojuma apzināšanā, mūsdienu mūzikas apguvē un integrēšanos sabiedrības kultūras dzīves norisēs. Īstenojot programmu, audzēkņiem tiek attīsta kritiskā spriestspēja, izkoptas daudzveidīgas karjeras vadības prasmes, t.sk., komunikācijas un sadarbības prasmes, laika plānošana, sevis disciplinēšana, publiskas uzstāšanās prasmes u.c.

Programmu apgūst vispārējās izglītības, speciālās izglītības, profesionālās izglītības, interešu izglītības iestādēs, interešu izglītības programmās iesaistītie profesionālās ievirzes izglītības iestāžu un kultūras iestāžu bērnu vokālie ansambļi.

II. Programmas īstenošanas mērķi:

- 2.1. Radīt priekšnoteikumus emocionāli radošas, harmoniskas un pilsoniski aktīvas personības attīstīšanai;
- 2.2. Nostiprināt audzēkņos savas tautas kultūras identitātes apziņu, popularizēt latviešu tautas dziesmu kā vienu no latviešu kultūras vērtībām un zīmoliem, radīt interesi par citu tautu kultūru un veidot cieņu pret citām kultūrām;
- 2.3. Veidot interesi par Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku procesu un nodrošināt iespējas bērniem un jauniešiem iekļauties Dziesmu un deju svētku procesā.

III. Izglītības programmas īstenošanas uzdevumi:

- 3.1. Sniegt teorētiskas un praktiskas zināšanas vokālās muzicēšanas jomā;
- 3.2. Izkopt muzikālo gaumi;
- 3.3. Pilnveidot zināšanas par latviešu mūzikas un citu tautu mūzikas kultūru;
- 3.4. Uzkrāt vokālās muzicēšanas pieredzi un apliecināt māksliniecisko izaugsmi, piedaloties gadskārtējos vokālās mūzikas konkursos un koncertos;
- 3.5. Rosināt izvēlēties mūziku par nozīmīgu turpmākās radošās dzīves jomu, kas sniegtu gandarījumu un prieku.

IV. Programmas īstenošanas plāns:

4.1. Programmas mērķauditorija - ikviens bērns un jauniešs, kas vēlas attīstīt savas spējas, muzicējot vokālajos ansambļos vai dziedot solo, tajā skaitā:

- 4.1.1. mūzikas mākslā talantīgi bērni un jaunieši;
- 4.2.2. bērni un jaunieši ar speciālām vajadzībām;
- 4.3.3. sociālā riska grupu bērni un jaunieši.

4.2. Dalībnieku grupu veidi:

- 4.2.1. vokālās grupas, vokālie ansambļi;
- 4.2.2. solisti vokālisti.

4.3. Dalībnieku vecuma grupas:

- 4.3.1. pirmsskolas vecuma grupa – līdz 7 gadu vecumam;
- 4.3.2. skolas vecuma grupas:
 - jaunākā grupa – no 1.līdz 4.klasei;

- vidējā grupa – no 5.līdz 9.klasei;
 - vecākā grupa – no 10.līdz 12.klasei;
 - vokālās grupas, vokālie ansambļi, kurus veido dažāda vecuma grupu dalībnieki (tās veido, ievērojot lokālos apstākļus);
- 4.3.3. profesionālās izglītības un interešu izglītības iestāžu audzēkņi (līdz 25 gadiem).

4.4. Vokālās grupas, vokālā ansambļa dalībnieku skaits nav lielāks par 12. Jaunākā vecuma grupa dzied 2-balsīgi, vidējā dzied 3–balsīgi, vecākā – 3 un vairākbalsīgi;

4.5. Programmas īstenošanas laiks:

- 4.5.1. programmas, kuru īstenošanas laiks ir ne īsāks par vienu gadu;
- 4.5.2. programmas, kuru īstenošanas laiks ir pieci gadi (atbilst Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku sagatavošanas periodam).

4.6. Programmas īstenošanas darba formas:

- 4.6.1. grupu nodarbības (praktiskās);
- 4.6.2. individuālās nodarbības (solistiem vokālistiem, vokālā ansambļa atsevišķu balsu grupām);
- 4.6.3. papildu - nometnes, radošās darbnīcas;
- 4.6.4. atskaites formas - atklātās nodarbības, koncerts, konkurss, festivāls, svētki un citas ar programmas īstenošanu saistītas darba formas, kas atklāj sasniegto rezultātu un ir pārskats par paveikto, kas tiek plānoti saskaņā ar:
 - valsts nozīmes pasākumiem (nosaka Valsts izglītības satura centrs);
 - novada/pilsētas pasākumiem (nosaka pašvaldības Izglītības pārvalde);
 - izglītības iestādes pasākumiem (nosaka izglītības iestādes mācību un audzināšanas darba plāns).

4.7. Programmas īstenošanas gaita:

- 4.7.1. nodarbību saturu konkrētam dalībnieku grupas veidam izstrādā un īsteno vokālās grupas/vokālā ansambļa pedagogs;
- 4.7.2. vēlamais nodarbību skaits nedēļā un nodarbību ilgums ir atkarīgs no programmā iesaistīto dalībnieku vecuma grupas un programmas specifiskajiem nosacījumiem:
 - kontaktstundas vienai grupai nedēļā – 2 – 4 nodarbības;
 - vienas nodarbības ilgums – 40 minūtes, starpbrīža ilgums – piecas minūtes, ko ieskaita nodarbības laikā (var būt izmaiņas, pamatojoties uz iestādes nolikumu);
 - pirmsskolas vecuma grupā vienas nodarbības ilgums – 30 minūtes, starpbrīža ilgums – 10 minūtes, ko ieskaita nodarbības laikā (var būt izmaiņas, pamatojoties uz iestādes nolikumu).
- 4.7.3. pedagoga papilddarba formas (papildu 4-8 stundas nedēļā) – mazo vokālās mūzikas kolektīvu repertuāra atlases, analīze, piemērošana – aranžēšana, apdaru veidošana, instrumentēšana, nošu pārrakstīšana, kā arī koncertdarbība, individuālais darbs ar kolektīva dalībnieku (-iem).

4.8. Programmas satura izstrāde:

- 4.8.1. katrā mācību gadā vokālās grupas, vokālie ansambļi mācās no jauna vai daļēji atjauno repertuārā kolektīva koncertprogrammu (iestudējamo dziesmu/skaņdarbu skaitu nosaka pedagogs);
- 4.8.2. jaunākā vecuma grupa (1.-4.klase) dzied divbalsīgas dziesmas, dzied *a cappella*, mācību gada laikā apgūst koncertprogrammu (minimums - 15 minūtes);
- 4.8.3. vidējā vecuma grupa (5.-9.klase) dzied trīsbalsīgas dziesmas, dzied *a cappella*, mācību gada laikā apgūst koncertprogrammu (minimums - 20 minūtes);
- 4.8.4. vecākā vecuma grupa (10.-12.klase), profesionālās izglītības un interešu izglītības iestāžu audzēkņi dzied trīsbalsīgas vai vairākbalsīgas dziesmas, dzied *a cappella*, mācību gada laikā apgūst koncertprogrammu (minimums - 30 minūtes).

V. Programmas īstenošanas plānotie rezultāti:

- 5.1. Sekmēta audzēkņu harmoniskas un tikumiskas personības attīstība;
- 5.2. Apgūtas teorētiskās un praktiskās zināšanas un prasmes vokālās muzicēšanas jomā un *a cappella* dziedājumā (muzikālā dzirde, ritma izjūta u.c.);
- 5.3. Iegūtas zināšanas par akadēmiskās un populārās mūzikas dažādiem žanriem un stiliem, to specifiskajiem izteiksmes līdzekļiem (mūzikas valoda);
- 5.4. Pilnveidotas zināšanas par latviešu tautas kultūras vērtībām, latviešu tautas un citu tautu tautas mūziku;
- 5.5. Gūta radošās darbības pieredze un prasmes īstenot savas idejas;
- 5.6. Apgūti skatuves kultūras pamati un iegūta konkursu un koncertu pieredze;
- 5.7. Attīstīta kritiskā domāšana, karjeras vadības prasmes.

VI. Programmas īstenošanai nepieciešamie resursi:

Programmu īsteno no valsts budžeta, no pašvaldību un citu juridisko un fizisko personu finanšu līdzekļiem.

Programmas īstenošanai nepieciešamie pamatresursi ir:

- 6.1. programmas īstenošanai – interešu izglītības pedagogu darba, koncertmeistara, iespēju robežās vokālā pedagoga darba samaksas nodrošinājums;
- 6.2. attiecīgas interešu izglītības programmas mūzikas jomas specifikai atbilstošs materiāli tehniskās bāzes nodrošinājums:
 - 6.2.1. telpa nodarbībām (1,5m vienam dalībniekam);
 - 6.2.2. krēsli, atbilstoši kolektīva dalībnieku skaitam;
 - 6.2.3. klavieres, citi nepieciešamie mūzikas instrumenti;
 - 6.2.4. mūzikas atskaņošanas aparatūra;
 - 6.2.5. apskaņošanas aparatūra;
 - 6.2.6. spogulis;
 - 6.2.7. nošu pultis,
 - 6.2.8. nošu burtnīcas,
 - 6.2.9. nošu krājumi repertuāra izvēlei;
 - 6.2.10. mūzikas ieraksti demonstrēšanai nodarbībās;
 - 6.2.11. skapis mācību līdzekļu uzglabāšanai.
- 6.3. Koncertdarbībai vēlams vienots kolektīva vizuālais noformējums – koncerttērpi.

Valsts izglītības satura centra
Interešu izglītības un audzināšanas darba nodaļas
vadītājas vietniece A.Strikaite
67350811